

DOI: [10.32702/2307-2105-2020.2.77](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.2.77)

УДК 657.2:330.322

*Н. В. Сергєєва,
науковий співробітник, завідувач науково-організаційного відділу,
Національний науковий центр «Інститут механізації та
електрифікації сільського господарства», смт. Глеваха
ORCID: 0000-0002-4652-6871*

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ВІДОБРАЖЕННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У ЗВІТНОСТІ

*N. Sergeyeva
Research Fellow, Head of Scientific and Organizational Department,
National Science Center "Institute of Mechanization and Electrification of Agriculture", Glevakha*

IMPROVEMENT OF THE CAPITAL INVESTMENT REPORTING METHODOLOGY

У статті розглянуто підходи до обліково-аналітичного забезпечення капітальних інвестицій. Проаналізовано діючу методіку відображення операцій з капітальними інвестиціями у формах звітності. Вивчено праці провідних науковців щодо удосконалення синтетичного та аналітичного обліку капітальних інвестицій. Удосконалено підходи до відображення в обліку та звітності амортизації об'єкта, що отримано у фінансовий лізинг та операцій з реінвестування прибутку, що створить додаткове джерело фінансування капітальних інвестицій. Запропоновано нараховувати амортизацію на об'єкт основного засобу, що отримано у фінансовий лізинг з подальшим відображенням на рахунок 136 «Знос необоротних активів у лізингу» та позабалансовому рахунку 09 «Амортизаційні відрахування» з відповідними змінами у фінансовій звітності. Удосконалено форму Приміток до річної фінансової звітності в частині розділу III Капітальні інвестиції.

Approaches to accounting and analytical support of capital investments are considered in the article. The current method of presenting equity transactions in reporting forms is analyzed. The works of leading scientists on the improvement of synthetic and analytical accounting of capital investments are studied. Improved approaches to accounting for and depreciation of a financial lease and profit reinvestment facility will create an additional source of equity financing. It is proposed to charge depreciation on an item of property, plant and equipment, which was received in a financial lease and subsequently reflected in the account 136 "Depreciation of non-current assets in leasing" and off-balance sheet account 09 "Depreciation deductions". Therefore, Form 3 "Cash Flow Statement" needs improvement: the depreciation of non-current assets in the lease should be reflected in section II Cash flow from investing activities in the new line 3230 "Income from depreciation and amortization with other depreciation allowances. According to the amount of these revenues, the item in the Statement of Financial Results 2515 "Depreciation" and the Balance Sheet 1012 "Depreciation of property, plant and equipment" should be increased. For the sake of better accounting, we propose the following structure to account 15: 1521 "Overhaul, modernization of assets", 1522 "Acquisition of fixed assets", 1523 "Creation of fixed assets", 1541 "Acquisition of rights of use", 1542 "Acquisition of objects intellectual property", 1543 "Creation of objects of intellectual property", 1551 "Acquisition (cultivation) of long-term biological assets of

plant production ", 1552" Acquisition (cultivation) of long-term biological assets of animal husbandry". Accordingly, we consider it expedient to improve the form of Notes to the Annual Financial Statements in Part III, Capital Investments, and set out in the following form: p. 280 "Capital repairs, asset modernization", p. 290 "Acquisition of fixed assets", p. 300 "Creation of fixed assets" 310 "Acquisition of rights of use", p. 320 "Acquisition of intellectual property objects", p. 330 "Creation of objects of intellectual property", p. 340 "Acquisition (cultivation) of long-term biological assets of plant production", p. 350 "Acquisition (cultivation) of Livestock-term biological assets."

Ключові слова: капітальні інвестиції; фінансова звітність; актив; рахунок; баланс.

Keywords: capital investment; financial statements; asset; account; balance.

Постановка проблеми. Система обліку капітальних інвестицій за час незалежності України уже пройшла перехідний етап від «затратного» методу. З розвитком приватної власності з'явилися нові підходи до інвестиційної діяльності, облік поділився на фінансові та капітальні інвестиції. Методика обліку почала включати напрямки обліку у інвестора, у інвестованого підприємства, акціонерного товариства, участь у капіталі, створення дочірніх підприємств, тощо. Однак в більшості випадків дані методики обмежувалися новими рахунками та статтями у звітності. Досі невирішеними залишаються питання визначення вартості капітальних інвестицій, особливо з введенням таких специфічних об'єктів як нематеріальні активи та довгострокові біологічні активи. Удосконалення потребує обліково-аналітичне забезпечення: журнали, відомості, сама бухгалтерська звітність. Враховуючи галузеві особливості сільського господарства залишаються відкритими питання вартісного відображення капітальних інвестицій в довгострокові біологічні активи; проблеми відображення капітальних витрат щодо земельного фонду; питання інвестування капітальних інвестицій в специфічні об'єкти інтелектуальної власності (сорт рослин, породи тварин), проблеми відображення капітальних ремонтів машинно-тракторного парку, враховуючи сезонність виробництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання удосконалення обліково-аналітичного забезпечення досліджували такі провідні вітчизняні вчені як В.А. Дерій [2], Т.Г. Камінська [2], П.М. Майданевич [4], І.В. Нестеренко [7]. Й.Я. Даньків [1], С.М. Кірян [3], М.Я. Остап'юк [1] займалися удосконаленням синтетичного і аналітичного обліку капітальних інвестицій. С.Ф. Глебов, В.М. Олійничук [8], Н.В. Петруня [9], А.П. Рудановський [11] досліджували проблеми вартісного відображення активів у фінансовій звітності. Однак питання достовірного та повного відображення в обліку та звітності капітальних інвестицій лишається відкритим.

Метою дослідження є удосконалення підходів до відображення капітальних інвестицій у фінансовій звітності.

Виклад основного матеріалу. Бухгалтерська звітність складається з: балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності. Дані в обліку узагальнюються на основі головних принципів. Принцип бухгалтерського обліку – правило, яким слід керуватися при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності [10]. Інформація у звітності відображається за такими напрямками діяльності: операційна, інвестиційна, фінансова.

За словами Нестеренко І.В. «Напрямами удосконалення обліково-аналітичного забезпечення капітальних інвестицій та операцій з ними є: конкретизація бухгалтерських рахунків для проведення операцій з обліку капітальних інвестицій (виокремлення рахунків третього, четвертого та інших порядків для відображення відтворювальної, технологічної структури, елементів витрат та ведення пооб'єктного обліку), виокремлення позабалансового рахунку для нагромадження інформації про джерела їх фінансування, організація управлінського обліку реалізації інвестиційного проекту» [7, С. 68].

Майданевич П.М. наголошує, що до інвестиційної сфери входять «сфера капітального будівництва, екологічна сфера, інноваційна сфера, сфера обігу фінансового капіталу, сфера реалізації майнових прав суб'єктів інвестиційної діяльності» [4, С. 426].

Багато науковців наголошують на необхідності контролю за джерелами фінансування капітальних інвестицій та з цією метою утворення спеціальних фондів. Це зумовлює потребу у введенні нового рахунку «Фінансування капітальних вкладень». Дерій В.А., Камінська Т.Г. зауважують, що «Неврахування вартості земельного капіталу у собівартості сільськогосподарської продукції призводить до заниження цін на цю продукцію та щорічно зменшує доходи від збуту цієї продукції на десятки мільярдів гривень, сприяє зубожінню українських сіл та ненадходженню до них потрібних інвестицій, в тому числі капітальних» [2, С. 261].

Звіт про фінансові результати, що призначений для інформування про розмір доходів та витрат за звітний період діяльності підприємства. В основі форми даного звіту лежить економічна модель прибутку, відповідно до якої і вибудовується послідовність його заповнення: надходження грошових коштів від різних видів діяльності; витрати на собівартість виробництва, продукції чи надання послуг; визначаються декілька фінансових результатів: валовий прибуток, фінансовий результат від операційної діяльності, фінансовий

результат від звичайної діяльності, чистий фінансовий результат, що дозволяє інвесторам оцінювати рентабельність. Окремо визначається сукупний дохід.

Нова форма Звіту про фінансові результати надає інформацію досить узагальнено. Тому визначити фінансовий результат від інвестиційної діяльності за нею неможливо. У складі чистого доходу можуть відображатись лише надходження від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості. Фактично діюча форма звіту дозволяє визнавати результат лише від операційної та звичайної діяльності. Вважаємо, що Звіт про фінансові результати має бути побудований в такій формі, щоб дозволяв визначати фінансовий результат за трьома основними видами діяльності підприємства: операційною, фінансовою, інвестиційною.

Для обліку доходів від інвестиційної діяльності призначені рахунки 72 «Дохід від участі в капіталі» та 74 «Інші доходи». Перший служить для узагальнення інформації лише щодо фінансових інвестицій. Витрати обліковуються аналогічно на рахунках 96 «Втрати від участі в капіталі» та 97 «Інші витрати».

Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. доводять, що «Враховуючи те, що на рахунку 74 обліковуються доходи, пов'язані тільки з інвестиційною діяльністю, доцільно було б це врахувати у самій назві рахунку, назвавши його «Доходи інвестиційної діяльності», а субрахунок 746 «Інші доходи від інвестиційної діяльності». Рахунок 97 за економічним змістом, структурою субрахунків призначений тільки для обліку витрат, пов'язаних з інвестиційною діяльністю. Зважаючи на це, його доцільно назвати «Витрати інвестиційної діяльності», а субрахунок 977 «Інші витрати інвестиційної діяльності». У зв'язку з цим субрахунок 793, на якому будуть формуватися кінцеві фінансові результати від інвестицій, доцільно було б назвати «Результат інвестиційної діяльності» [1].

Ключовим показником звіту про рух грошових коштів є розрахунок чистого грошового потоку, як загального, по всій діяльності підприємства за звітний період, так і окремих чистих грошових потоків за трьома видами діяльності: операційній, інвестиційній, фінансовій. Існують два методи складання звіту про рух грошових коштів: прямий і непрямий. Однак непрямий метод застосовується лише щодо операційної діяльності. Рух грошових коштів від фінансової та інвестиційної діяльності складається лише прямим методом. При складанні звіту використовується аналітика за рахунками 30, 31, 33, субрахунок 351. Детальна інформація із заповнення Звіту про рух грошових коштів визначена в Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності від 28 березня 2013 року № 433 [5].

У Звіті про рух грошових коштів окремо визначається результат інвестиційної діяльності. Однак в основному це результат від реалізації фінансових інвестицій та участь у капіталі інших підприємств. Частково капітальні інвестиції знаходять відображення у рядках 3205 «Надходження від реалізації необоротних активів», 3260 «Витрати на придбання необоротних активів» та 3250 «Інші надходження» у сумі цільових надходжень. Однак сума реінвестованого прибутку та сума коштів амортизаційних відрахувань, що має направлятись на капітальні інвестиції не відображається.

У міжнародній практиці визнано, що необхідним етапом роботи з цим звітом є прогнозування грошових потоків на основі історичної інформації. В першу чергу, при складанні даного звіту необхідно усвідомлювати його цільову направленість: показати власникам і інвесторам здатність підприємства забезпечити надходження грошових коштів у результаті поточної діяльності як основного стабільного джерела їх генерування. Відповідно при складанні і послідуючій роботі із звітом необхідно коректно відносити конкретні суми до відповідного виду діяльності. Слідуючою умовою можливості використання даного звіту для прийняття інвестиційних рішень є усунення подвійного рахунку, тобто внутрішніх обігів, які виникають в результаті переходу грошових коштів із однієї статті в іншу. При цьому, слід відмітити, що у відповідності до вимог П(С)БО 4, який визначає порядок розкриття інформації про рух грошових коштів, переміщення грошових коштів між їх окремими статтями не розглядається як рух.

При аналізі структури власного капіталу у Звіті про власний капітал доцільно виділити дві основні складові:

* інвестований капітал - вкладений власниками у підприємство;

* накопичений капітал - створений на підприємстві зверх того, що було первісно авансовано власниками.

Як відомо, підприємство самостійно вирішує питання про напрямки використання чистого прибутку. Витрачання його на фінансування реальних інвестицій не супроводжується зменшенням капіталу - кошти залишаються на підприємстві і лише приймають іншу форму. Виходячи із цього, загальна сума накопиченого капіталу не повинна зменшуватись внаслідок капіталізації прибутку і його використання на цілі розвитку та розширення підприємства. Дане положення є принциповим для розуміння структурних змін у складі власного капіталу.

При цьому діюча практика формування звітної інформації у частині обліку використання прибутку на фінансування реальних інвестицій вступає у протиріччя із запропонованою логікою формування і руху статей, які характеризують величину накопиченого капіталу. На основі цього у зовнішнього користувача можуть виникнути проблеми, пов'язані із отриманням необхідних даних. Враховуючи значення інформації про склад і структуру власного капіталу для аналізу здатності підприємства до самофінансування, необхідно передбачити її розкриття у примітках до звіту з тим, щоб зовнішні користувачі мали змогу приймати правильні рішення. Накопичений капітал знаходить своє відображення у вигляді статей, які виникають у результаті розподілу чистого прибутку (резервний капітал, нерозподілений прибуток, інші статті).

Примітки до річної фінансової звітності не є самодостатнім звітом, а носять, можна сказати, допоміжний характер. Їх сенс полягає в поясненні показників, відображених в інших формах, і в представленні додаткових даних користувачам фінансової звітності. Сільськогосподарські підприємства, що складають

звітність за національними положеннями, для такого звіту використовують форму №5. Суб'єкти господарювання, що ведуть облік за міжнародними стандартами, цю форму можуть не подавати. Примітки до річної фінансової звітності за МСФЗ подаються в довільній формі.

Під час складання фінансової звітності бухгалтеру, крім власне фінансових звітів, приміток, різного роду довідкових інформацій, доводиться мати справу ще й із вписуваними рядками, які треба власноруч вписувати під час заповнення окремих форм звітності. Підприємства можуть додавати статті із збереженням їх назви і коду рядка з переліку додаткових статей фінансової звітності, наведених у додатку 3 до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1, у разі якщо стаття відповідає таким критеріям: інформація є суттєвою; оцінка статті може бути достовірно визначена [6].

Однак про вписувані рядки до форми № 5 у згаданому додатку не йдеться. Водночас якщо уважно проглянути Примітки до річної фінансової звітності, можна помітити декілька безіменних рядків, таких як: розділ I: 060; розділ VII: 760, 770; розділ XIII: 1316, 1317; розділ XIV: 1414, 1423; розділ XV: 1539. Перелічені рядки у формі № 5 можна цілком справедливо назвати резервними, тому їх можна використовувати для розкриття додаткових даних, в тому числі і щодо інвестиційної діяльності. Адже, наприклад, у розділі XIII «Використання амортизаційних відрахувань» Приміток до річної фінансової звітності не передбачено виокремлення сум амортизаційних відрахувань, використаних на придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів та придбання (виращування) довгострокових біологічних активів. Проте цей розділ містить два резервних рядки – 1316 та 1317. А тому їх можна пристосувати для відображення означених показників.

Враховуючи в нормативно-правових актах з бухгалтерського обліку наявності декількох підходів до оцінки статей фінансової звітності, можемо констатувати, що інформація у ній може бути по-різному інтерпретована. Різні вчені по-різному намагалися вирішити проблему оцінки активів. Так, Рудановський А.П вважає, що основою є оцінка за собівартістю, тобто фактичною, історичною вартістю [11], однак на сьогодні цей критерій вже втратив актуальність. Як бачимо, на сьогодні не існує єдиного підходу, який би дозволив задовольнити запити всіх користувачів та відобразити дані у різних формах фінансової звітності, що апріорі мають різні підходи до формування показників. Тому вибір того чи іншого методу оцінки капітальних інвестицій повинен залежати від мети та конкретного запиту.

Олійничук В.М. в дослідженнях виявлено, що «існує зворотний зв'язок між досліджуваними чинниками – різна мета, яку переслідують ті або інші користувачі фінансової інформації, приводить до необхідності переходу одних оцінок в інші. Дане твердження дозволило встановити необхідність ухвалення множинності концепцій формування фінансової звітності [8, С. 53]».

Петруня Н.В. виділяє декілька концепцій до визначення сутності активів в обліку, що в подальшому впливає на методику їх відображення: активи як об'єкт власності, активи як об'єкт обліку, активи як об'єкт управління, активи як об'єкт інвестування, активи як економічний потенціал [9, С. 122].

Отже з прийняттям національних положень бухгалтерського обліку інвестиційна діяльність стала виокремлюватися як окремий вид діяльності. Відтак перед обліком ставиться нова місія – створення дієвого інформаційного забезпечення інвестиційної діяльності. Кожному з напрямів відповідають визначені показники фінансової звітності та джерела облікової інформації (рахунки, субрахунки). Майновий стан інвестиційної діяльності можемо оцінити за I розділом активу балансу за Дт рахунків 10, 11, 12, 15, 16. Пасив балансу дає інформацію про власні та залучені інвестиційні ресурси, і йому відповідають рахунки класів 4 і 5. Рух коштів від інвестиційної діяльності можемо аналізувати за рахунками 74 «Інші доходи».

Кір'ян С.М. вважає за доцільне ввести нову структуру рахунку 15 з відповідними змінами у звітності: 151 «Капітальне будівництво», 152 «Придбання (виготовлення) основних засобів», 153 «Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів», 154 «Придбання (створення) нематеріальних активів», 155 «Формування основного стада» (за видами тварин), 156 «Придбання та поліпшення земельних ділянок і об'єктів природокористування», 157 «Витрати на закладення і виращування багаторічних насаджень», 158 «Інші капітальні витрати» [3, С. 46].

Проаналізувавши діючу методику відображення у звітності операцій з капітальними інвестиціями, пропонуємо наступні удосконалення відображення операцій з капітальними інвестиціями (табл. 1):

Таблиця 1.
Облік амортизації об'єкта, що отриманий у фінансовий лізинг

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
1	Отримано об'єкт основного засобу від лізингодавця	15 «Капітальні інвестиції»	531 «Зобов'язання з фінансової оренди»
2	Введено об'єкт основного засобу в експлуатацію	10 «Основні засоби»	15 «Капітальні інвестиції»
3	Нараховано амортизацію на вартість об'єкта основного засобу, що використовується для адміністративних цілей	92 «Адміністративні витрати»	136 «Знос необоротних активів у лізингу»
		09 «Амортизаційні відрахування»	-
		791 «Результат операційної діяльності»	92 «Адміністративні витрати»

* розроблено автором

Запропоновано нараховувати амортизацію на об'єкт основного засобу, що отримано у фінансовий лізинг з подальшим відображенням на рахунку 136 «Знос необоротних активів у лізингу» та позабалансовому рахунку 09 «Амортизаційні відрахування». Відтак потребує удосконалення форма 3 «Звіт про рух грошових коштів»: знос необоротних активів у лізингу потрібно відображати у розділі II Рух коштів в результаті інвестиційної діяльності у новому рядку 3230 «Надходження від амортизаційних відрахувань» разом з іншими амортизаційними відрахуваннями на користь капітальних інвестицій. Відповідно на суму цих надходжень повинна збільшуватись стаття у Звіті про фінансові результати 2515 «Амортизація» та в Балансі 1012 «Знос основних засобів».

Запропоновано спрямовану суму нерозподіленого прибутку у фонд капітальних інвестицій відображати вищенаведеними бухгалтерськими проведеннями з використанням рахунку 426 «Фонд капітальних інвестицій» (табл. 2).

Таблиця 2.

Відображення операцій з реінвестування прибутку на капітальні інвестиції

№	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
1	Відображено прибуток звітного періоду	79 «Фінансові результати»	441 «Прибуток нерозподілений»
2	Списано частину прибутку, використану у звітному періоді	441 «Прибуток нерозподілений»	443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»
3	Спрямовано суму нерозподіленого прибутку у фонд капітальних інвестицій	443 «Прибуток, використаний у звітному періоді»	426 «Фонд капітальних інвестицій»

* розроблено автором

Дане удосконалення повинно відобразитись у звітності наступним чином: у «Звіті про рух грошових коштів» в новому рядку 3210 «Надходження від реінвестованого прибутку у капітальні інвестиції». У Звіті про власний капітал такі надходження варто узагальнювати у рядку 4220 «Відрахування до фонду капітальних інвестицій». У Звіті про фінансові результати варто ввести нову статтю до Розділу I 2280 «Реінвестиції у фонд капітальних інвестицій».

З метою забезпечення кращої аналітичності бухгалтерського обліку пропонуємо наступну структуру до рахунку 15: 1521 «Капітальний ремонт, модернізація активів», 1522 «Придбання основних засобів», 1523 «Створення основних засобів», 1541 «Придбання прав користування», 1542 «Придбання об'єктів інтелектуальної власності», 1543 «Створення об'єктів інтелектуальної власності», 1551 «Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів рослинництва», 1552 «Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів тваринництва».

Відповідно вважаємо за доцільне удосконалити форму Приміток до річної фінансової звітності в частині розділу III Капітальні інвестиції та викласти в наступній формі р. 280 «Капітальний ремонт, модернізація активів», р. 290 «Придбання основних засобів», р. 300 «Створення основних засобів», р. 310 «Придбання прав користування», р. 320 «Придбання об'єктів інтелектуальної власності», р. 330 «Створення об'єктів інтелектуальної власності», р. 340 «Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів рослинництва», р. 350 «Придбання (виращування) довгострокових біологічних активів тваринництва».

Висновки. Достовірне відображення інформації у звітності має досить важливе значення, оскільки служить орієнтиром для прийняття поточних та стратегічних управлінських рішень. Аналізуючи методичні підходи до формування даних в бухгалтерському обліку сільськогосподарських підприємств на сьогоднішній день, можна констатувати, що методика в багатьох випадках наближена до міжнародних стандартів. Це спрощує співпрацю з іноземними інвесторами, однак все одно лишається багато не вирішених питань, зокрема відображення результатів, доходів та витрат інвестиційної діяльності за окремими рахунками та статтями, а також розширення аналітичності звітності. Удосконалення форм звітності потрібно здійснювати в розрізі запитів інформації щодо інвестиційної діяльності. У науковій статті удосконалено підходи до відображення в обліку та звітності амортизації об'єкта, що отримано у фінансовий лізинг та операцій з реінвестування прибутку, що створить додаткове джерело фінансування капітальних інвестицій. Запропоновано нараховувати амортизацію на об'єкт основного засобу, що отримано у фінансовий лізинг з подальшим відображенням на рахунку 136 «Знос необоротних активів у лізингу» та позабалансовому рахунку 09 «Амортизаційні відрахування» з відповідними змінами у фінансовій звітності. Удосконалено форму Приміток до річної фінансової звітності в частині розділу III Капітальні інвестиції.

Література.

1. Даньків Й.Я., Остап'юк М.Я. Історія та еволюція обліку інвестиційних процесів. Науковий вісник Ужгородського університету 2014, с.163-168.
2. Дерій В.А., Камінська Т.Г. Облік і аналіз капітальних інвестицій для забезпечення розвитку процесу виробництва. Проблеми економіки № 3, 2015. С.258-266.
3. Кір'ян С.М. Інформаційне забезпечення інвестиційного процесу // Вісник ПДСГІ. – 1999. - № 3. – с. 41-49.
4. Майданевич П.М. Облікове забезпечення інвестиційної діяльності / П. М. Майданевич // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". - 2009. - № 647. - С. 424-429.

5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України 28.03.2013 р. № 433 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv> (дата звернення: 20.01.2020).

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 р. № 73 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 20.01.2020).

7. Нестеренко І.В. Актуальні проблеми обліку та аудиту інвестиційної діяльності підприємства / І. В. Нестеренко // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2011. – Вип. 2. – С. 61 – 68.

8. Олійничук В.М. Оцінка статей фінансової звітності та її вплив на ухвалення управлінських рішень в процесі їх взаємодії. Облік і фінанси АПК. 4(54)'2011. С.51-56.

9. Петруня Н.В. Концептуальні підходи до визначення сутності активів підприємств. Облік і фінанси АПК. № 1, 2011. С.120-124.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 20.01.2020).

11. Рудановский А.П. Теория балансового учета. Оценка как цель балансового учета / А.П. Рудановский. – М.: Акц. о-во Моск. научн. изд-во МАКИЗ, 1928. – 177 с.

References.

1. Dankiv, Y.Ya. and Ostapiuk, M.Ya. (2014), "History and evolution of accounting of investment processes", *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*, pp.163-168.

2. Derii, V.A. and Kaminska, T.H. (2015), "Accounting and analysis of capital investments to ensure the development of the production process", *Problemy ekonomiky*, vol. 3, pp. 258-266.

3. Kirian, S.M. (1999), "Information support of the investment process", *Visnyk PDSHI*, vol. 3, pp. 41-49.

4. Maidanevych, P.M. (2009), "Accounting support of investment activity", *Visn. Nats. un-tu "Lviv. politekhnik"*, vol. 647, pp. 424-429.

5. Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order of the Ministry of Finance of Ukraine "Guidelines for completing the financial statements", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13/conv> (Accessed 20 Jan 2020).

6. Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order of the Ministry of Finance of Ukraine "National Accounting Standard 1: General Requirements for Financial Reporting", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (Accessed 20 Jan 2020).

7. Nesterenko, I.V. (2011), "Actual problems of accounting and audit of investment activity of the enterprise", *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh*, vol. 2, pp. 61 – 68.

8. Oliinychuk, V.M. (2011), "Valuation of financial statement items and their impact on management decisions in the process of their interaction", *Oblik i finansy APK*, vol. 4(54), pp.51-56.

9. Petrunia, N.V. (2011), "Conceptual approaches to determining the essence of enterprise assets", *Oblik i finansy APK*, vol. 1, pp.120-124.

10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (Accessed 20 Jan 2020).

11. Rudanovskij, A.P. (1928), *Teorija balansovogo ucheta. Ocenka kak cel' balansovogo ucheta* [Theory of balance sheet accounting. Assessment as the goal of balance sheet accounting], Акц. о-во Моск. научн. изд-во МАКИЗ, Moscow, Russia, P. 177.

Стаття надійшла до редакції 12.02.2020 р.